

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	Filologie și studii culturale
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Educație timpurie
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria ideilor/ paradigmelor educaționale	Codul disciplinei	42.00
2.2 Titularul de curs	Lector dr. TRIFF Zorica - ztriff@yahoo.com		
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	Lector dr. TRIFF Zorica - ztriff@yahoo.com		
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I
2.6 Tipul de evaluare	C		
2.7 Regimul disciplinei	Categorica formativă		DD
	Opționalitate		DO

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	0	Laborator	-	Proiect	-	Practică	-
3.4 Număr de ore pe semestru	28	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	0	Laborator	-	Proiect	-	Practică	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:												
(a) Evaluare												4
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe												25
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren												10
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri												7
(e) Tutoriat												1
(f) Alte activități												0
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a))...3.7(f))							47					
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)							75					
3.10 Numărul de credite							3					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	sală de curs dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	sală dotată cu videoproiector și tablă

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1- Proiectarea unor programe/intervenții/acțiuni/activități educaționale, adaptate pentru diverse grupuri țintă și contexte organizaționale / sociale. C4- Abordarea managerială a grupului de copii/elevi/tineri, a procesului de învățământ și a activităților de învățare/ integrare socială specifice vârstei. C5- Consilierea, orientarea și asistarea psihopedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (copiii/elevi/tineri/familii/ profesori/angajați/alte categorii de persoane și grupuri).
Competențe transversale	CT7- Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice domeniului Științele Educației CT8- Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației. CT9- Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	1.a) Prezintă conținuturile specifice domeniului și corelează principalele teorii și orientări metodologice ale învățării din perspectiva proiectării/ designului pedagogic. 1.b) Descrie conceptele, teoriile, principiile, procedeele și metodele specifice domeniului educațional. 4.b) Adaptează, cunoaște caracteristicile esențiale ale mediului de învățare care asigură eficiența activității didactice și calitatea experiențelor de învățare. 5.c) Descoperă individualitatea fiecărui copil/elev/tânăr, a punctelor forte, a nevoilor de sprijin, a dificultăților de învățare și implicațiile asupra învățării, în vederea ajustării procesului educațional.
Abilități	1.a) Utilizează cunoștințe de specialitate, psihopedagogice, în cadrul întregului demers pedagogic de proiectare a activităților și resurselor educaționale. 1.b) Aplică principiile și strategiile didactice în proiectarea activităților educaționale specifice nivelului de vârstă și grupului cu care se lucrează. 4.a) Utilizează unele strategii specifice educației în scopul diferențierii și individualizării demersurilor didactice și adaptării metodelor la nivelul grupului.

Responsabilitate și autonomie	1.b) Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ. 5.a) Susține în mod specializat promovarea corectitudinii, obiectivității, justiției și adoptă practici educaționale stimulative și nediscriminatorii. 5.b) Exprimă încredere în potențialul de dezvoltare al fiecărui copil/elev/tânăr și susține aspirațiile acestuia, prin abordări didactice diferențiate și individualizate. 5.d) Susține dezvoltarea socio-emoțională și morală a elevilor. 7.a) Respectă normele de etică, de integritate academică și de conduită profesională.
-------------------------------	---

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea unei înțelegeri sistematice și critice a evoluției ideilor și paradigmelor educaționale, prin raportarea acestora la contextul socio-cultural al diferitelor epoci, în vederea interpretării și aplicării informate a conceptelor și modelelor pedagogice în analiza practicilor educaționale contemporane.
8.2 Obiectivele specifice	- să compare paradigme educaționale pe criterii relevante (finalități, roluri profesor–elev, metodologie didactică, evaluare, relația școală–societate). - să analizeze critic impactul unei paradigme asupra organizării școlii și a practicilor educaționale (curriculum, metode, managementul clasei). - să aplice cunoștințele istorice în interpretarea unor situații educaționale actuale (identificarea paradigmei reflectate într-o practică/decizie educațională). - să argumenteze, oral și/sau în scris, o poziție privind relevanța unei idei/paradigme educaționale pentru educația contemporană, utilizând referințe de curs.

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Educația în Antichitate: paideia greacă; educația la romani; Socrate- Platon-Aristotel	2	Prelegerea interactivă	
2. Creștinismul timpuriu și Evul Mediu: educația monastică și scolastică; rolul universităților medievale	2	Dezbaterea	
3. Renașterea și umanismul: idealul omului cultivat; educația ca formare integrală	2	Explicația	
4. Reforma și Contrareforma: alfabetizare, școală, disciplină, consecințe educaționale	2		
5. Comenius și începuturile modernității pedagogice: didactica modernă, ideea educației pentru toți	2	Conversația	

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
6. Paradigme psihopedagogice ale secolului XX: behaviorism, cognitivism, constructivism (implicații educaționale)	2	Prelegerea interactivă	
7. Montessori: modele alternative și idei-forță (autonomie, interes, cooperare, muncă); Educația și societatea: democratizare, echitate, educație pentru cetățenie; idei ale educației permanente	2	Dezbaterea Explicația	
Bibliografie Bocoș, M-D., Răduț-Taciu, R., Barbaros, A., Găzdac, V-A., Ilovan, R., Triff, Z., Triff, D. (2025), Sistemul științelor educației (Capitolul II), în Fundamentele pedagogiei. Dimensiuni teoretice, aplicative și instrumentale, coord. M-D.Bocoș, M-G. Neacțu, R. Răduț-Taciu, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca; Comenius, J.A., (1970), Didactica Magna, Editura Didactică și Pedagogică, București; Cucos, Constantin, (2001), Istoria pedagogiei, Editura Polirom, Iași. Dewey, J. (19920), Fundamente pentru o știință a educației, Editura Didactică și Pedagogică, București; Durkheim, E., (1980), Educația și sociologie, Editura Didactică și Pedagogică, București; Herbart, J. Fr., (1976), Prelegeri pedagogice, Editura Didactică și Pedagogică, București; Landsheere, G., (1995), Istoria universală a pedagogiei experimentale, Editura Didactică și Pedagogică, București Narly. C., (1996), Pedagogie generală, Editura Didactică și Pedagogică, București; Neacșu, I., (coord.) (1997), Școala românească în pragul mileniului III”, Paideia,, București; Predescu M. (2006) coautor Strategii educaționale centrate pe elev, Alpha, București; Predescu M. (2008) Abordări contemporane ale inteligenței, Editura Universității de Vest, Timișoara; Stanciu, I. Gh., (1977), O istorie a pedagogiei universale și românești până la 1900, EDP, București Stanciu, I. Gh., (1995), Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX”, EDP; București; Stoian, St., (1977), Pedagogia română modernă și contemporană”, EDP; București			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt corelate cu așteptările reprezentanților comunității epistemice din domeniul științelor educației, precum și cu cerințele asociațiilor profesionale și ale angajatorilor din domeniul educației timpurii. Disciplina răspunde nevoii de formare a competențelor specifice educatoarelor și altor specialiști implicați în educația copilului mic, prin accentul pus pe rolul jocului în dezvoltarea cognitivă, socio-emoțională și motrică a copilului.

Conținuturile sunt aliniate la curriculumul pentru educație timpurie și la bunele practici educaționale promovate la nivel național, contribuind la pregătirea profesională adecvată a studenților pentru integrarea pe piața muncii.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	- coerența logică, fluența, expresivitatea, forța de argumentare; - capacitatea de analiză, originalitatea, creativitatea	Probă scrisă Prezentări Ppt	100%

11.5 Seminar/Laborator /Proiect / practică	-	-	0%
11.6 Standard minim de performanță - să compare două paradigme/curente (asemănări–diferențe) utilizând criterii simple: scopuri educaționale, rolul profesorului, rolul elevului, metode, evaluare; să aplice informația istorică într-o situație educațională concretă; să ofere un exemplu de practică didactică ce reflectă o paradigmă studiată			

Data completării:	Titulari	grad didactic, titlu Prenume NUME	Semnătura
12.01.2026	Curs	Lector dr. Zorica TRIFF	
	Aplicații	Lector dr. Zorica TRIFF	

Data avizării în Consiliul Departamentului	Director Departament Filologie și Studii culturale
16.01.2026	Lect.dr. Ramona Demarcsek
Data aprobării în Consiliul Facultății	Decan
21.01.2026	Conf. dr. Anamaria Fălăuș